
Б И Л Т Е Н

**СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И СТРУЧНА МИШЉЕЊА
ЗА ПРИМЕНУ ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА**

**Број 5
мај 2005.
година XLV
ISSN 0354-3242**

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
БЕОГРАД**

Оснивач и издавач
Министарство финансија Републике Србије
Београд, Немањина 22
www.mfin.sr.gov.yu

(Оснивачка и издавачка права преузета од Министарства финансија СРЈ на основу Споразума о преносу оснивачких права бр. 651-01-1/2003)

За издавача
мр Млађан Динкић, министар финансија

Уређивачки одбор
Весна Арсић, Даница Маговац,
проф. др Емилија Вукадин, мр Јасмина Кнежевић

Главни уредник
Весна Арсић
заменик министра финансија

Уредник
мр Јасмина Кнежевић
jknezevic@mfin.sr.gov.yu

Редакција
БИЛТЕН Службена објашњења и стручна мишљења за примену
финансијских пројеката, Министарство финансија
Републике Србије, Кнеза Милоша 20, 11000 Београд
Тел. 011/2685 301

Припрема и штампа
Штампарија Министарства финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20

Tel: 011/2685-301 bilten.fin@mfin.sr.gov.yu

Билтен излази месечно.
Copyright © 2003-2005 by Министарство финансија Републике Србије
Сва права задржана.

САДРЖАЈ

ЈАВНИ ПРИХОДИ

ПОРЕЗИ

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Право на одбитак претходног пореза који је обрачунао претходни учесник у промету на накнаду за услугу обезбеђења пословне визе . . .7
  2. Право на одбитак ПДВ исказаног у рачуну за промет добара и услуга који је извршен у једном пореском периоду ако је лице коме је извршен тај промет добара и услуга примило рачун после истека рока за подношење пореске пријаве за порески период у којем је промет извршен 9
  3. Право на одбитак претходног пореза при увозу добара у случају када је плаћање ПДВ обезбеђено банкарском гаранцијом 10
  4. Порески третман услуга истраживања тржишта које домаћа фирма пружа иностраној фирми из Хрватске 12
  5. Могућност умањења пореске основице по испостављеним привременим ситуацијама за испоруку и уградњу опреме у нови пословни објекат, када је уговором о извођењу радова предвиђено да ако извођач радова својом кривицом не поштује уговорени рок испоруке и уградње опреме, плаћа уговорену казну за сваки дан закашњења . .13
  6. Ослобођење од плаћања ПДВ на акцизне производе које набављају страна дипломатско-конзуларна представништва и мисије међународних организација 14
  7. Порески третман извршених телефонских услуга и испоручене електричне енергије и воде за службене потребе дипломатског представништва, као и за личне потребе дипломатског и страног особља . . .18
-

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Могућност ослобођења од плаћања пореза на имовину 23
2. Могућност ослобођења од плаћања пореза на пренос апсолутних права купца непокретности са пребивалиштем на територији Косова и Метохије 24
3. Обвезник пореза на имовину за стан дат у закуп на одређено време .25
4. Могућност ослобођења од плаћања пореза на имовину ловачког удружења за инкубаторске станице за извођење фазанских пилића, објекта фазанерије за узгој фазана и магацина за смештај хране . . .25

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРЕДУЗЕЋА

1. Порески кредит за улагања у основна средства у делатности пољопривреде 27
2. Порески кредит за улагања у основна средства у делатности изнајмљивања некретнина 28

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Опорезивање једнократне новчане накнаде која се исплаћује лицу којем престаје радни однос у процесу реструктурирања предузећа и припреме за приватитацију, стечај и ликвидацију 29
  2. Порески третман примања по основу накнаде штете досуђене правоснажном судском пресудом 30
  3. Порески третман научне награде коју додељује фонд 31
  4. Порески третман накнаде трошкова смештаја на службеном путовању по основу признанице коју издаје физичко лице 31
  5. Опорезивање робне награде као добитка у наградној игри 32
  6. Да ли се пореско ослобођење из члана 18. став 1. тачка 1) Закона о порезу на доходак грађана односи и на незапослене, односно на студенте и ученике млађе од 26 година који су ангажовани на привременим и повременим пословима преко омладинске задруге? 33
-

---

7. Порески третман трошкова смештаја и исхране радника на терену . .34

АКЦИЗЕ

Ослобађање од плаћања акцизе обвезника акцизе за промет деривата нафте који врше дипломатско-конзуларним представништвима и међународним организацијама у складу с међународним уговорима .35

ЦАРИНЕ

1. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на путничко моторно возило марке Škoda 135 Favorit, произведено 1991. године, а регистровано у Републици Хрватској где је лице живело до 2004. године 37

2. Ослобађање од плаћања увозних дажбина на увоз робе која је намењена спровођењу пројекта "Контрола туберкулозе у Србији", а по основу Уговора о бесповратној програмској помоћи, закљученог између Глобалног фонда за борбу против сиде, туберкулозе и маларије и Министарства Здравља Републике Србије, 4 октобра 2004. године 38

ЈАВНИ РАСХОДИ

ФИНАНСИРАЊЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

1. Увођење и наплата општинских административних такси и наплата републичке административне таксе 39

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

1. Да ли се јавне набавке Министарства одбране, организација и служби Савета министара, тј. државне заједнице Србија и Црна Гора врше у складу са Законом о јавним набавкама? 43

2. Да ли предузеће које је израдило главни пројекат за изградњу водоводне мреже може да учествује као понуђач у поступку јавне набавке за изградњу те водоводне мреже? 44

3. Да ли се Закон о јавним набавкама примењује у случају набавки по основу међународних уговора? 45

-
4. Благовременост достављене понуде у поступку јавне набавке 45
  5. Да ли у ситуацији када наручилац конкурсном документацијом пред-
види да цену из понуде исказану у динарима или у еурима треба
заокружити на три децимале, а понуђач не поступи тако већ цену
заокружи на четири децимале, понуду треба сматрати неисправном? 46

РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈА

1. Одобравање организовања курса (едукације) из области пословних
финансија и књиговодства 49
2. Издавање дозволе за рад предузећу за ревизију 50

ПОДСЕТНИК

- Финансијски прописи донети у мају месецу 2005. године 51
-

ЈАВНИ ПРИХОДИ

ПОРЕЗИ

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Право на одбитак претходног пореза који је обрачунао претходни учесник у промету на накнаду за услугу обезбеђења пословне визе

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1669/2005-04 од 20.5.2005. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04 и 86/04) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности.

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Одредбом члана 28. став 1. Закона прописано је да обвезник може да оствари право на одбитак претходног пореза ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме и објеката за вршење делатности, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга који

подлеже ПДВ, тј. који је опорезив ПДВ, за промет за који, у складу са чланом 24. Закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ, као и за промет који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу са овим законом, или документ о извршеном увозу добара, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је прималац или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза (члан 28. став 2. Закона).

Према ставу 3. истог члана Закона, у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. члана 28. Закона, обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или који ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;
- 2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1-3. овог члана.

Према томе, обвезник ПДВ који, према одлуци Организационог комитета Европског првенства у стоном тенису, врши део организације овог првенства (организација пријема и одласка делегација, промоција и организација спортских такмичења) има право да ПДВ обрачунат од стране другог обвезника ПДВ – пружаоца услуге обезбеђивања пословне визе користи као претходни порез, под условима прописаним Законом.

2. Право на одбитак ПДВ исказаног у рачуну за промет добара и услуга који је извршен у једном пореском периоду ако је лице коме је извршен тај промет добара и услуга примило рачун после истека рока за подношење пореске пријаве за порески период у којем је промет извршен

(Објашњење Министарства финансија, бр. 413-00-31/17-05-04 од 19.5.2005. год.)

Одредбом члана 28. став 1. Закона прописано је да обвезник може да оствари право на одбитак претходног пореза ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме и објеката за вршење делатности, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга који подлеже ПДВ, тј. који је опорезив ПДВ, за промет за који, у складу са чланом 24. Закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ, као и за промет који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу са овим законом, или документ о извршеном увозу добара, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је прималац или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза (члан 28. став 2. Закона).

Према ставу 3. истог члана Закона, у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. члана 28. Закона, обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или који ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;
- 2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1-3. овог члана.

У складу с наведеним законским одредбама, обвезник ПДВ коме је извршен промет добара и услуга у једном пореском периоду, а који је за тај промет примио рачун са исказаним ПДВ после истека рока за подношење пореске пријаве за порески период у којем је промет извршен, има право да у пореском периоду у којем је примио рачун одбије тако исказани ПДВ од ПДВ који дугује.

3. Право на одбитак претходног пореза при увозу добара у случају када је плаћање ПДВ обезбеђено банкарском гаранцијом

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1069/05-04 од 16.5.2005. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04 и 86/04) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике (одредба члана 7. Закона).

Сагласно наведеним законским одредбама, при увозу добара ПДВ се обрачунава и плаћа, осим када је, у складу с одредбом члана 26. Закона, за увоз добара прописано пореско ослобођење.

Одредбом члана 28. став 1. Закона прописано је да обвезник може да оствари право на одбитак претходног пореза ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме и објеката за вршење делатности, односно примљене услуге,

користи или ће их користити за промет добара и услуга који подлеже ПДВ, тј. који је опорезив ПДВ, за промет за који, у складу са чланом 24. Закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ, као и за промет који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу са овим законом, или документ о извршеном увозу добара, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је прималац или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза (члан 28. став 2. Закона).

Према ставу 3. истог члана Закона, у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. члана 28. Закона, обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или који ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;
- 2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Право на одбитак претходног пореза, сагласно ставу 4. истог члана Закона, настаје даном испуњења услова из ст. 1-3. овог члана.

Према томе, у пореском периоду у којем је плаћен ПДВ при увозу добара обвезник може плаћени ПДВ да одбије од ПДВ који дугује, као претходни порез, при чему мора да поседује документ о плаћеном ПДВ.

ПДВ чије је плаћање обезбеђено банкарском гаранцијом не сматра се плаћеним ПДВ у смислу одредбе члана 28. Закона.

4. Порески третман услуга истраживања тржишта које домаћа фирма пружа иностраној фирми из Хрватске

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-01525/2005-04 од 11.5.2005. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04 и 86/04) прописано је да је предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Према одредби члана 12. ст. 1. и 2. Закона, место промета услуга је место у којем пружалац услуге обавља своју делатност, а ако се промет услуга врши преко пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице.

Изузетно од одредби члана 12. ст. 1. и 2. Закона, местом промета услуга сматра се место у којем прималац услуга обавља делатност или има пословну јединицу за коју се пружа услуга, односно место у којем прималац услуге има седиште или пребивалиште, ако се ради о услугама обраде података и уступања информација (члан 12. став 3. тачка 4) подтачка (8) Закона).

У складу с наведеним законским одредбама, када домаћа фирма пружа услуге обраде података добијених истраживањем домаћег тржишта за потребе лица са седиштем у иностранству, у конкретном случају иностраној фирми из Загреба, местом промета ове услуге сматра се иностранство.

Сагласно томе, у конкретном случају када домаћа фирма са седиштем у Београду пружа услуге обраде података добијених истраживањем домаћег тржишта иностраној фирми са седиштем у Загребу, на накнаду за наведене услуге не обрачунава се и не плаћа ПДВ, при чему обвезник ПДВ има право на одбитак претходног пореза у складу са Законом.

5. Могућност умањења пореске основице по испостављеним привременим ситуацијама за испоруку и уградњу опреме у нови пословни објекат, када је уговором о извођењу радова предвиђено да ако извођач радова својом кривицом не поштује уговорени рок испоруке и уградње опреме, плаћа уговорену казну за сваки дан закашњења

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1513/05-04 од 10.5.2005. год.)

Законом о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04 и 86/04 – у даљем тексту: Закон), у члану 17 став 1. прописано је да је пореска основица (у даљем тексту: основица) код промета добара и услуга износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Сагласно наведеној законској одредби, у конкретном случају основица за обрачун ПДВ је укупна накнада исказана у привременој ситуацији, овереној од стране надзорног органа. Пореска основица се не може умањити за износ уговорене казне коју извођач радова плаћа због кашњења при испоруци и уградњи опреме.

6. Ослобођење од плаћања ПДВ на акцизне производе које набављају страна дипломатско-конзуларна представништва и мисије међународних организација

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-168/2005-04 од 6.5.2005. год.)

Законом о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04 и 86/04 – у даљем тексту: Закон), у делу Пореска ослобођења за промет добара и услуга са правом на одбитак претходног пореза, у члану 24. став 1. тачка 16) подтачка (1) и (3) прописано је да се ПДВ не плаћа на добра и услуге намењене за службене потребе дипломатских и конзуларних представништва, као и за личне потребе страног особља дипломатских и конзуларних представништва, укључујући и чланове њихових породица, а у подтач. (2) и (4) да се ПДВ не плаћа на добра и услуге намењене за службене потребе међународних организација, као и за личне потребе страног особља међународних организација, укључујући чланове њихових породица, ако је то предвиђено међународним уговором.

Ставом 3. истог члана Закона, предвиђено је да се пореско ослобођење за добра и услуге намењене за службене потребе дипломатских и конзуларних представништва, укључујући и чланове њихових породица, остварује под условом реципроцитета, а на основу потврде министарства надлежног за иностране послове.

Правилником о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза ("Сл. гласник РС", бр. 124/04, 140/04 и 27/05, у даљем тексту: Правилник), у делу 1.8. Дипломатска и конзуларна представништва и међународне организације, у члану 17. тачка 1) прописано је да пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка 16)

Закона обвезник може да оствари за промет добара и услуга који врши за службене потребе носиоца права, тј. дипломатских и конзуларних представништва у Републици, са изузетком конзулата којима руководе почасни конзуларни функционери, као и службене потребе међународних организација, односно представништва међународних организација у Републици, ако је то предвиђено међународним уговором.

Према одредби члана 18. ст. 1. и 2. Правилника, пореско ослобођење из члана 17. тачка 1) Правилника обвезник може да оствари ако поседује оверену копију службеног налога за набавку добара и услуга без ПДВ који попуњава, потписује, оверава и издаје овлашћено лице носиоца права – дипломатских и конзуларних представништва (осим конзулата којима руководе почасни конзуларни функционери), као и међународних организација, односно представништва међународних организација у Републици, Службени налог издаје се на обрасцу СНПДВ – Службени налог за набавку добара и услуга без ПДВ.

Одговорни представник носиоца права (шеф мисије, стални представник и др.) дужан је да, пре издавања првог службеног налога, Централу Пореске управе достави податке о лицима овлашћеним за издавање службених налога са депонованим потписима тих лица, као и да достави обавештење о променама лица којима је дато ово овлашћење у року од 15 дана од дана настанка промене (став 3. члана 18. Правилника).

Сагласно наведеним одредбама Правилника, ПДВ се не плаћа, а обвезник ПДВ има право на одбитак претходног пореза по основу испоруке добара, укључујући и добра на која се плаћа акциза, за службене потребе дипломатских и конзуларних представништва у Републици (осим конзулата којима руководе почасни конзуларни функционери), као и за службене потребе међународних организација, односно представништва међународних организација у Републици, ако је то предвиђено међународним уговорима, под условом да испоручилац тих добара –

обвезник ПДВ поседује оверену копију службеног налога за набавку добара без ПДВ који је попунило, потписало, оверило и издало овлашћено лице носиоца права.

Одредбом члана 17. тачка 2) Правилника прописано је да пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка 16) Закона обвезник може да оствари за промет добара и услуга намењених личним потребама страног особља дипломатских и конзуларних представништава, међународних организација, као и члановима њихових породица, као носиоцима права, и то:

- (1) дипломатских агената и чланова њихових породица који са њима живе у заједничком домаћинству, ако нису држављани Републике или немају у Републици пребивалиште;
- (2) конзуларних функционера и чланова њихових породица који са њима живе у заједничком домаћинству, ако нису држављани Републике или немају у Републици пребивалиште, са изузетком почасних конзуларних функционера и чланова њихових породица;
- (3) чланова административног и техничког особља дипломатских и конзуларних представништава, ако нису држављани Републике или немају у Републици пребивалиште, са изузетком чланова особља конзулата којима руководе почасни конзуларни функционери;
- (4) конзуларних службеника, ако нису држављани Републике или немају у Републици пребивалиште, са изузетком конзуларних службеника у конзулатима којима руководе почасни конзуларни функционери;
- (5) чланова особља међународних организација, односно представништава међународних организација и чланова њихових породица који са њима живе у заједничком

домаћинству, ако нису држављани Републике или немају у Републици пребивалиште, ако је такво ослобођење предвиђено међународним уговором;

- (б) чланова административног и техничког особља међународних организација, ако нису држављани Републике или немају у Републици пребивалиште, ако је такво ослобођење предвиђено међународним уговором.

Пореско ослобођење из члана 17. тачка 2) Правилника порески обвезник може, према члану 19. Правилника, да оствари ако поседује фотокопију дипломатске, конзуларне, односно службене личне карте носиоца права издату од министарства надлежног за иностране послове и потписан рачун од стране носиоца права да је добро испоручено, односно услуга извршена.

Ставом 2. овог члана Правилника предвиђено је да је одговорни представник носиоца права (шеф мисије, стални представник и др.) дужан да до 31. јануара текуће године достави Централни Пореске управе списак лица која имају право набавке добара и услуга без ПДВ са депонованим потписима ових лица, као и да достави обавештење о променама списка лица која имају право набавке добара и услуга без ПДВ у року од 15 дана од дана настанка промене.

Према члану 20. Правилника, набавка добара и услуга, односно увоз добара, без ПДВ, за носиоце права из члана 17. тачка 2) Правилника, не односи се на животне намирнице, укључујући алкохолна и безалкохолна пића, дуванске производе, као нити на јело и пиће за конзумацију на лицу места.

У случају када носилац права пре истека рока од три године од дана набавке добара у Републици, односно из увоза, без плаћања ПДВ, та добра пренесе трећем лицу путем продаје, поклона или на други начин (у даљем тексту: отуђење), дужан је да, сагласно члану

21. Правилника, на промет тих добара плати ПДВ који, при њиховој набавци у Републици, односно из увоза, није био плаћен. Отуђење се не односи на добра чија је појединачна вредност до 50 евра у динарској противвредности, која носиоци права поклањају другим лицима, у складу са њиховим функцијама.

Сагласно наведеним одредбама Закона и Правилника, када стране особље дипломатских и конзуларних представништава – под условом реципроцитета и стране особље међународних организација – када је то предвиђено међународним уговорима, као и чланови њихових породица, набављају за своје личне потребе добра, укључујући и добра на која се плаћа акциза, осим добара из члана 20. Правилника, ПДВ се не обрачунава и не плаћа ако испоручилац тих добара поседује фотокопију дипломатске, конзуларне, односно службене личне карте носиоца права издату од стране надлежног органа и рачун потписан од стране носиоца права да је добро испоручено, односно услуга извршена.

7. Порески третман извршених телефонских услуга и испоручене електричне енергије и воде за службене потребе дипломатског представништва, као и за личне потребе дипломатског и страног особља

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-01551/2005-04 од 6.5.2005. год.)

1. Законом о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04 и 86/04 – у даљем тексту: Закон), одредбом члана 24. став 1. тачка 16) подтачка (1) прописано је да се ПДВ не плаћа на добра и услуге намењене за службене потребе дипломатских и конзуларних представништава, а подтачком (3) да се ПДВ не плаћа на добра и услуге намењене за личне потребе страног особља дипломатских и конзуларних представништава, укључујући и чланове њихових породица.

Ставом 3. истог члана Закона предвиђено је да се пореско ослобођење из тачке 16) подтач. (1) и (3) остварује под условом реципроцитета, а на основу потврде министарства надлежног за иностране послове.

Правилником о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза ("Сл. гласник РС", бр. 124/04, 140/04 и 27/05, у даљем тексту: Правилник), у члану 17. тачка 1) подтачка (1) прописано је да пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка 16) Закона обвезник може да оствари за промет добара и услуга који врши за службене потребе дипломатских и конзуларних представништва у Републици, са изузетком конзулата којима руководе почасни конзуларни функционери.

Према одредби члана 18. ст. 1-3. Правилника, пореско ослобођење из члана 17. тачка 1) овог правилника обвезник може да оствари ако поседује оверену копију службеног налога за набавку добара и услуга без ПДВ који попуњава, потписује, оверава и издаје овлашћено лице носиоца права. Службени налог издаје се на обрасцу СНПДВ–Службени налог за набавку добара и услуга без ПДВ који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Одговорни представник носиоца права (шеф мисије, стални представник и др.) дужан је да, пре издавања првог службеног налога, Централни Пореске управе достави податке о лицима овлашћеним за издавање службених налога са депонованим потписима тих лица, као и да достави обавештење о променама лица којима је дато ово овлашћење у року од 15 дана од дана настанка промене.

У складу с наведеним одредбама Закона и Правилника, на испоруку воде, електричне енергије и услуга телефона за службене потребе дипломатских и конзуларних представништава у Републици не обрачунава се и не плаћа ПДВ под условом реципроцитета, а на основу потврде надлежног министарства, као и под условом да испоручилац ових добара и услуга поседује оверену копију службеног налога за набавку наведених добара и услуга без ПДВ попуњеног, потписаног, овереног и издатог од стране овлашћеног лица носиоца права.

2. Одредбом члана 17. тачка 2) Правилника прописано је, између осталог, да пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка 16) Закона обвезник може да оствари за промет добара и услуга који врши дипломатским и конзуларним представништвима у Републици као носиоцима права, за личне потребе, и то:

- (1) дипломатских агената и чланова њихових породица који са њима живе у заједничком домаћинству, ако нису држављани Републике или немају у Републици пребивалиште;
- (2) конзуларних функционера и чланова њихових породица који са њима живе у заједничком домаћинству, ако нису држављани Републике или немају у Републици пребивалиште, са изузетком почасних конзуларних функционера и чланова њихових породица;
- (3) чланова административног и техничког особља дипломатских и конзуларних представништава, ако нису држављани Републике или немају у Републици пребивалиште, са изузетком чланова особља конзулата којима руководе почасни конзуларни функционери;

- (4) конзуларних службеника, ако нису држављани Републике или немају у Републици пребивалиште, са изузетком конзуларних службеника у конзулатима којима руководе почасни конзуларни функционери.

Према члану 19. став 1. овог правилника, пореско ослобођење из члана 17. тачка 2) Правилника порески обвезник може да оствари ако поседује фотокопију дипломатске, конзуларне, односно службене личне карте носиоца права издату од министарства надлежног за иностране послове и потписан рачун од стране носиоца права да је добро испоручено, односно услуга извршена. Одговорни представник носиоца права (шеф мисије, стални представник и др.) дужан је да до 31. јануара текуће године достави Централни Пореске управе списак лица која имају право набавке добара и услуга без ПДВ са депонованим потписима ових лица, као и да достави обавештење о променама списка лица која имају право набавке добара и услуга без ПДВ у року од 15 дана од дана настанка промене.

Одредбом члана 20. Правилника прописано је да се набавка добара и услуга, односно увоз добара, без ПДВ, за носиоце права из члана 17. тачка 2) Правилника, не односи на животне намирнице, укључујући алкохолна и безалкохолна пића, дуванске производе, као ни на јело и пиће за конзумирање на лицу места.

У случају када носилац права пре истека рока од три године од дана набавке добара у Републици, односно из увоза, без плаћања ПДВ, та добра пренесе трећем лицу путем продаје, поклона или на други начин (у даљем тексту: отуђење), дужан је да, сагласно члану 21. Правилника, на промет тих добара плати ПДВ који није био плаћен при њиховој набавци у Републици, односно из увоза. Отуђење се не односи на добра чија је појединачна вредност до 50 евра у динарској противвредности, која носиоци права поклањају другим лицима, у складу са њиховим функцијама.

Сагласно наведеним одредбама Закона и Правилника, када страна особље дипломатских и конзуларних представништва укључујући и чланове њихових породица (носиоци права из члана 17. тачка 2) подтач. (1)-(4) Правилника) набављају за личне потребе добра и услуге, укључујући и испоруку воде, електричне енергије и телефонске услуге, осим добара наведених у члану 20. Правилника, ПДВ се не обрачунава и не плаћа под условом реципроцитета, а на основу потврде надлежног министарства и под условом да испоручилац тих добара или услуга поседује фотокопију дипломатске, конзуларне, односно службене личне карте носиоца права, као и потписан рачун од стране носиоца права да је добро испоручено, односно услуга извршена.

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Могућност ослобођења од плаћања пореза на имовину

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00242/2005-04 од 31.5.2005. год.)

Одредбом члана 2. став 1. Закона о порезима на имовину ("Сл. гласник РС", бр. 26/01, 45/02, 80/02 и 135/04) прописано је да се порез на имовину плаћа на следећа права на непокретности:

- 1) право својине;
- 2) право плодуживања;
- 3) право употребе и право становања;
- 4) право временског коришћења (тајм-шеринг);
- 5) право закупа стана или стамбене зграде у складу са законом којим је уређено становање, за период дужи од једне године или на неодређено време;
- 6) право коришћења градског грађевинског, односно јавног грађевинског земљишта или осталог грађевинског земљишта у државној својини, површине преко 10 ари.

Када на непокретности постоји неко од права из члана 2. став 1. тач. 2) до б), порез на имовину плаћа се на то право, а не на право својине (члан 2. став 3. Закона).

Према томе, ималац опорезивих права на непокретности обвезник је пореза на имовину, што значи да је дужан да порез по том основу плаћа када му је утврђен.

Напомињемо да тешка материјална ситуација пореског обвезника, у смислу члана 12. Закона, не представља основ за пореско ослобођење.

2. Могућност ослобођења од плаћања пореза на пренос апсолутних права купца непокретности са пребивалиштем на територији Косова и Метохије

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-01613/2005-04 од 25.5.2005. год.)

Одредбом члана 25. став 1. Закона о порезима на имовину ("Сл. гласник РС", бр. 26/01, 45/02, 80/02 и 135/04) прописано је да је обвезник пореза на пренос апсолутних права продавац, односно преносилац права из чл. 23. и 24. Закона.

Лице на које је пренето апсолутно право, које се уговором обавезало да плати порез на пренос апсолутних права, јемчи солидарно за плаћање тог пореза (члан 42. став 2. Закона).

Законом није прописана могућност ослобођења од плаћања пореза на пренос апсолутних права купца који се својом вољом (уговором) обавезао да плати порез на пренос апсолутних права, иако му та обавеза није законом установљена, што подразумева ни у случају када је пребивалиште купца на територији Косова и Метохије.

3. Обвезник пореза на имовину за стан дат у закуп на одређено време

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00115/2005-04 од 18.4.2005. год.)

Према одредби члана 2. став 1. тач. 1) и 5) Закона о порезима на имовину ("Сл. гласник РС", бр. 26/01, 45/02, 80/02 и 135/04) порез на имовину плаћа се, између осталог, на право својине односно на право закупа стана или стамбене зграде у складу са законом којим је уређено становање, за период дужи од једне године или на неодређено време.

Дакле, код закупа стана облигационоправног карактера, закљученог на одређено време за период до једне године, порез на имовину плаћа се на право својине.

Обвезник пореза на имовину је правно и физичко лице које је ималац тих права на непокретности које се налазе на територији Републике Србије (члан 4. став 1. Закона).

Према томе, код закупа стана облигационоправног карактера закљученог на одређено време за период до једне године обвезник пореза на имовину је ималац права својине на непокретности – стану (у конкретном случају Фонд за социјално осигурање војних осигураника), а не купац стана.

4. Могућност ослобођења од плаћања пореза на имовину ловачког удружења за инкубаторске станице за извођење фазанских пилића, објекта фазанерије за узгој фазана и магацина за смештај хране

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00151/2005-04 од 8.4.2005. год.)

Одредбом члана 12. став 1. тачка 10) Закона о порезима на имовину ("Сл. гласник РС", бр. 26/01, 45/02, 80/02 и 135/04) прописано је да се порез на имовину не плаћа на права на непокретности из члана 2. Закона – на економске зграде у пољопривреди.

Према мишљењу Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, Управе за шуме бр. 32-00-00025/2004-10 од 6.7.2004. године, објекат фазанерије има карактер економске зграде у пољопривреди, што значи да се на тај објекат порез на имовину на права из чл. 2. Закона не плаћа.

Услов за остваривање права на пореско ослобођење из члана 12. став 1. тачка 10) Закона је да конкретна непокретност није трајно дата другим лицима ради остваривања прихода. Трајним давањем другим лицима у смислу наведене одредбе сматра се свако уступање непокретности другом лицу уз накнаду, које у току 12 месеци, непрекидно или са прекидима, траје дуже од 183 дана (члан 12. ст. 3. и 4. Закона).

У сваком конкретном случају порески орган цени чињенично стање од утицаја на остваривање права на пореско ослобођење по овом основу.

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРЕДУЗЕЋА

1. Порески кредит за улагања у основна средства у делатности пољопривреде

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-625/2005-04 од 22.4.2005. год.)

Одредбом члана 48а Закона о порезу на добит предузећа ("Сл. гласник РС", бр. 25/01 ... 84/04 – у даљем тексту: Закон), који се примењује од 1.8.2004. године, прописано је да се обвезнику признаје право на порески кредит из тог члана у висини од 80% од улагања извршеног у тој години у основна средства за обављање делатности, под условом да је, у складу са законом којим се уређује класификација делатности и регистар јединица разврставања, разврстан у одређене делатности, између осталог и у делатност 01 – пољопривреда.

Порески кредит се признаје без ограничења у односу на обрачунати порез у години у којој је извршено улагање и у наредних десет година у које се може пренети неискоришћени део пореског кредита.

Према томе, улагања обвезника разврстаног у делатност 01 – пољопривреда, која су извршена у периоду од 1.8. до 31.12.2004. године у основна средства за обављање делатности (фискалне касе, компјутери, теретна возила и монтажни објекти који ће се користити као канцеларијски простор у оквиру самог расадника), према нашем мишљењу, сматрају се улагањима за која се остварује право на порески кредит у смислу члана 48а Закона.

Посебно указујемо да се код остваривања права на порески кредит у смислу члана 48а Закона примењује и одредба члана 48. ст. 5. до 7. Закона.

2. Порески кредит за улагања у основна средства у делатности изнајмљивања некретнина

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00738/2005-04 од 22.4.2005. год.)

1. Одредбом члана 48. Закона, прописано је да се обвезнику који изврши улагања у основна средства у сопственој регистрованој делатности признаје право на порески кредит у висини од 20% (за мала предузећа 40%) извршеног улагања, с тим што не може бити веће од 50% (за мала предузећа 70%) обрачунаог пореза у години у којој је извршено улагање.

Право на порески кредит за извршена улагања у одређеној години признаје се по основу изградње пословног простора за обављање делатности у сопственој режији, а износ улагања по основу кога се остварује право на порески кредит (20%, односно 40% од улагања) признаје се у складу са признавањем ових износа према прописима о рачуноводству и МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема, односно у висини обрачунате цене коштања тог пословног простора и директних зависних трошкова градње као што су: издаци за пројектну документацију, припрема терена за градњу, прикључење објекта на већ постојећу инфраструктуру, не и изградња инфраструктуре (водоводне, канализационе, електричне, топловодне, телефонске и сл.).

2. Обвезнику чија је делатност изнајмљивање некретнина признаје се право на пореску олакшицу из члана 48. Закона за износ трошкова набавке некретнина које се користе за обављање делатности (изнајмљивање некретнина – подгрупа делатности 70200), али не и за набавку осталих основних средстава која служе за опремање некретнина, а која не увећавају вредност некретнина (клима уређаји, агрегати за струју и сл.), јер ова основна средства нису директно у функцији обављања делатности – изнајмљивања некретнина.

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Опорезивање једнократне новчане накнаде која се исплаћује лицу којем престаје радни однос у процесу реструктурирања предузећа и припреме за приватитацију, стечај и ликвидацију

(Мишљење Министарства финансија, бр. 414-00-0096/2005-04 од 18.5.2005.год.)

Одредбама члана 9. став 1. тачка 20) Закона о порезу на доходак грађана ("Сл. гласник РС", бр. 24/01, 80/02 и 135/04 – даље: Закон) прописано је изузимање од опорезивања за једнократну новчану накнаду која се исплаћује лицу којем престаје радни однос у процесу реструктурирања предузећа и припреме за приватизацију, стечај и ликвидацију, у складу са Одлуком о утврђивању социјалног програма за запослене којима престаје радни однос у процесу реструктурирања предузећа и припреме за приватизацију, стечаја и ликвидације ("Сл. гласник РС", бр. 12/02) – до износа утврђеног тим програмом, а за лица старија од 50 година живота – без ограничења износа.

То значи да је неопорезиви износ једнократне новчане накнаде која се исплаћује запосленима којима престаје радни однос у процесу реструктурирања предузећа и припреме за приватизаци-

ју, стечаја и ликвидације, у складу са Социјалним програмом који је саставни део поменуте Одлуке, износ утврђен у делу II тачка 3.1. тог програма, а за лица старија од 50 година живота – без ограничења износа.

На примање која се исплаћује изнад прописаног неопорезивог износа из члана 9. став 1. тачка 20) Закона обрачунава се и плаћа порез на доходак грађана по стопи од 20% на основицу коју чини бруто приход умањен за нормиране трошкове у висини од 20%, сагласно члану 85. став 1. тачка 12) и ставу 3. Закона.

2. Порески третман примања по основу накнаде штете досуђене правоснажном судском пресудом

(Мишљење Министарства финансија, бр. 414-00-86/2005-04 од 10.5.2005.год.)

Законом о порезу на доходак грађана ("Сл. гласник РС", бр. 24/01, 80/02 и 135/04 – даље: Закон), у члану 9. став 1. тачка 7) прописано је да се не плаћа порез на доходак грађана на примања остварена по основу накнада из осигурања имовине, изузев накнада из осигурања за измаклу корист, као и накнада из осигурања лица којима се надокнађује претрпљена штета, уколико она није надокнађена од штетника.

Сагласно томе, примање које је у конкретном случају физичко лице остварило од осигуравајуће организације по основу накнаде материјалне и нематеријалне штете, досуђене у његову корист у судском спору који је вођен и окончан правоснажном судском пресудом, ако штета није надокнађена од штетника, по нашем мишљењу не подлеже плаћању пореза на доходак грађана, сагласно члану 9. став 1. тачка 7) Закона.

3. Порески третман научне награде коју додељује фонд

(Мишљење Министарства финансија, бр. 414-00-00024/2005-04 од 25.4.2005.год.)

Научне награде које додељује фонд са становишта пореза на доходак грађана имају порески третман осталих–других прихода физичких лица и подлежу плаћању пореза на доходак грађана у складу са одредбама члана 85. ст. 1 до 3. Закона о порезу на доходак грађана ("Сл. гласник РС", бр. 24/01, 80/02 и 135/04 – у даљем тексту: Закон).

На предметне награде порез на доходак грађана се плаћа по стопи од 20% на основицу коју чини опорезиви приход који се утврђује када се од бруто прихода одбију нормирани трошкови у висини од 20%.

Порез се плаћа по одбитку ако је исплатилац прихода правно лице или предузетник. То значи да је исплатилац дужан да порез обрачуна, обустави и уплати на прописани рачун у моменту сваке појединачне исплате прихода физичком лицу, у складу са прописима који важе на дан исплате прихода (чл. 99. и 101. Закона).

Према томе, фонд, као исплатилац награде, дужан је да обрачуна, обустави и уплати на прописани рачун порез на доходак грађана на остале–друге приходе.

4. Порески третман накнаде трошкова смештаја на службеном путовању по основу признанице коју издаје физичко лице

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-01300/2005-04 од 25.4.2005.год.)

У допису је наведено да предузеће врши услуге на објектима који су често удаљени од већих насеља, да је јавни превоз отежан и да радници нису у могућности увек да обезбеде хотелски или сличан смештај, те да су често у ситуацији да преноће код

физичких лица. На име трошкова преноћишта та лица раднику издају признаницу на основу које би требало да правда трошкове аконтације у путном налогу.

Чланом 18. став 1. тачка 3) Закона о порезу на доходак грађана ("Сл. гласник РС", бр. 24/01, 80/02 и 135/04) прописано је да се не плаћа порез на зараде на примања запосленог по основу накнада трошкова смештаја на службеном путовању, према приложеном рачуну.

У случају када је запослени на службеном путовању користио услугу смештаја (преноћишта) код физичког лица из разлога што није било могућности смештаја код лица регистрованога за пружање услуге смештаја путницима и туристима, уз сагласност послодавца, признаница коју изда то физичко лице, по нашем мишљењу, може се сматрати веродостојним документом за правдање трошкова смештаја на службеном путовању, ако садржи све релевантне податке од значаја за идентификовање физичког лица – пружаоца услуге смештаја и контролу (име и презиме, адреса и ЈМБГ издаваоца признанице, цена смештаја, датум, потпис издаваоца и сл.).

5. Опорезивање робне награде као добитка у наградној игри (*Мишљење Министарства финансија*, бр. 414-00-61/2005-04 од 21.4.2005.год.)

Добици од игара на срећу нису предмет опорезивања годишњим порезом на доходак грађана, сагласно одредби члана 87. став 3. Закона о порезу на доходак грађана ("Сл. гласник РС", бр. 24/01, 80/02 и 135/04).

Према томе, уколико се ради о робној награди као добитку у наградној игри која је организована у складу са законом који уређује игре на срећу, а која има фискални третман добитка од игара на срећу у смислу члана 83. Закона о порезу на доходак

грађана, порез на доходак грађана који је по том основу обрачунао и платио давалац награде по одбитку је и коначна пореска обавеза.

Физичко лице које је остварило добитак од игара на срећу није у обавези да за доходак остварен по том основу поднесе пореску пријаву за утврђивање и плаћање годишњег пореза на доходак грађана.

6. Да ли се пореско ослобођење из члана 18. став 1. тачка 1) Закона о порезу на доходак грађана односи и на незапослене, односно на студенте и ученике млађе од 26 година који су ангажовани на привременим и повременим пословима преко омладинске задруге?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 414-00-17/2005-04 од 21.4.2005.год.)

Пореско ослобођење из члана 18. Закона о порезу на доходак грађана ("Сл. гласник РС", бр. 24/01, 80/02 и 135/04, даље: Закон), које је прописано, између осталог, у ставу 1. тачка 1) тог члана за накнаду трошкова превоза у јавном саобраћају (за долазак на посао и повратак с посла) – до висине цене месечне претплатне карте, односно до висине стварних трошкова превоза ако не постоји могућност да се обезбеди месечна претплатна карта, а највише до 1.200 динара односи се на примања која по том основу остварују запослени (лица која су у радном односу код послодавца).

Према томе, наведено пореско ослобођење не односи се и не може се применити на примање које по том основу остварује незапослени или студенти и ученици млађи од 26 година који су ангажовани на привременим и повременим пословима преко омладинске задруге.

Примања која остварују ученици и студенти млађи од 26 година по основу обављања привремених и повремених послова преко омладинске задруге, укључујући и накнаде трошкова у вези

с обављањем тих послова, имају порески третман осталих—других прихода физичких лица из члана 85. Закона.

Порез на ове приходе обрачунава се по стопи од 20% на основицу коју чини опорезиви приход (брuto приход умањен за нормиране трошкове у висини од 20%), а плаћа уз умањење тако обрачунавог пореза за 40%, сагласно одредбама чл. 85. и 86. Закона.

7. Порески третман трошкова смештаја и исхране радника на терену

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00208/2005-04 од 18.4.2005.год)

Министарство финансија и економије је по предметном питању дало мишљење бр. 414-00-227/2001-04 од 26.9.2001. године које је засновано, између осталог, на мишљењу Министарства за рад и запошљавање бр. 120-01-382/2001-03 од 10.9.2001. године. Мишљење Министарства финансија по предметном питању у међувремену није мењано.

У вези с наведеним мишљењем овог министарства, указујемо и да се према сада важећем новодонетом Закону о раду ("Сл. гласник РС", бр. 24/05 – у даљем тексту: Закон) накнада трошкова запосленом по основу смештаја и исхране за рад и боравак на терену, у случају кад послодавац није запосленом обезбедио смештај и исхрану без накнаде, сагласно члану 105. став 3. Закона не сматра зарадом, јер представља накнаду трошкова запосленог у вези с радом, а на коју запослени има право у складу са општим актом и уговором о раду сагласно члану 118. тачка 4) Закона.

АКЦИЗЕ

Ослобађање од плаћања акцизе обвезника акцизе за промет деривата нафте који врше дипломатско-конзуларним представништвима и међународним организацијама у складу с међународним уговорима

(Објашњење Министарства финансија, бр. 43-00-123/2005-04 од 25.4.2005. год.)

Законом о акцизама ("Сл. гласник РС", бр. 22/01 ... 135/04), у члану 19, став 1. тачка 2), прописано је да се акциза не плаћа на производе које произвођач, односно увозник, на основу посебних потврда органа надлежног за иностране послове, продаје дипломатским и конзуларним представништвима и страном дипломатском особљу и конзуларним функционерима, под условом реципроцитета.

Када је реч о производима на које се не плаћа акциза, а предвиђени су међународним уговорима, чланом 19. став 1. тачка 3) Закона, прописано је да се акциза не плаћа на деривате нафте и кафу, предвиђене међународним уговорима о донацији, са клаузулом да се на те производе неће плаћати акциза.

Према томе, Законом о акцизама није изричито прописано ослобођење од плаћања акцизе за промет деривата нафте који врше обвезници акцизе међународним организацијама у случају када је то предвиђено међународним уговорима.

Међутим, одредбом члана 16. Уставне повеље државне заједнице Србија и Црна Гора ("Сл. лист Србије и Црне Горе", бр. 1/03) прописано је да ратификовани међународни уговори и општеприхваћена правила међународног права имају примат над правом Србије и Црне Горе и правом држава чланица.

Према одредби члана 15. Уставне повеље, а узимајући у обзир Информацију Министарства спољних послова бр. 57-2/9-05 од 18.1.2005. године, државама чланицама признато је право да закључују међународне уговоре и споразуме.

У том смислу, на промет деривата нафте, који се врши у складу с међународним уговорима *lato sensu* (уговори које је са другим државама односно међународним организацијама закључила државна заједница Србија и Црна Гора – Савет министара, Република Србија, Влада РС, министарства и други државни органи и организације), не плаћа се акциза, ако је ослобођење од плаћања акцизе, тј. набавка деривата нафте без обрачунавања акцизе за потребе међународних организација предвиђена међународним уговорима.

Према томе, а у складу с међународним билатералним споразумима, акредитоване међународне организације које имају представништво у Републици Србији имају и право да набављају деривате нафте за своје потребе без обрачунате акцизе.

У циљу реализације наведеног ослобођења од плаћања акцизе, обвезници акцизе су дужни да у року од 15 дана по истеку квартала достављају Пореској управи – Централни извештаје који садрже податке о врсти и вредности продатих СД бонова за свако дипломатско-конзуларно представништво и међународну организацију посебно, као и о износу припадајуће акцизе за продате количине бонова.

Пореска управа – Централа дужна је да води евиденцију која садржи податке из достављених извештаја.

ЦАРИНЕ

1. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на путничко моторно возило марке Škoda 135 Favorit, произведено 1991. године, а регистровано у Републици Хрватској где је лице живело до 2004. године

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00163/2005-17 од 17.5.2005. год.)

Право на ослобођење од плаћања увозних дажбина на возила страног порекла имају само лица са статусом избеглице, прогнаног и расељеног лица, која су на своје име регистровала возило пре 27.4.1992. године и која су извршила привремени увоз возила до 31.12.1999. године.

С обзиром да је увидом у приложену документацију утврђено да није испуњен наведени услов о привременом увозу возила до 31.12.1999. године, мишљење овог министарства је да предметно возило не може бити ослобођено од плаћања увозних дажбина.

2. Ослобађање од плаћања увозних дажбина на увоз робе која је намењена спровођењу пројекта "Контрола туберкулозе у Србији", а по основу Уговора о бесповратној програмској помоћи, закљученог између Глобалног фонда за борбу против сиде, туберкулозе и маларије и Министарства здравља Републике Србије, 4. октобра 2004. године

(Мишљење Министарства финансија, бр. 483-00-90/2005-17 од 5.5.2005. год.)

На основу члана 2. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи ("Сл. лист СРЈ", бр. 53/2001, 61/2001 и 36/2002) предвиђено је да донација и хуманитарна помоћ може бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића, путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

На робу (фармацеутске, здравствене производе и осталу опрему) предвиђену за реализацију наведеног пројекта право на ослобађање од плаћања увозних дажбина прималац донације и помоћи може да оствари на начин утврђен чланом 6. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи, уколико уз захтев за ослобађање од плаћања увозних дажбина поднесе надлежној цариници следеће:

- изјаву донатора, односно даваоца хуманитарне помоћи из које се види да се роба шаље бесплатно, односно други доказ да се роба плаћа из средстава прикупљених по основу донације и помоћи или из средстава остварених реализацијом хартија од вредности и по основу коришћења уступљених права;
- изјаву да ће роба бити употребљена за потребе наведеног пројекта, односно у сврху здравствене заштите.

ЈАВНИ РАСХОДИ

ФИНАНСИРАЊЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

1. Увођење и наплата општинских административних такси и наплата републичке административне таксе

(Мишљење Министарства финансија, 03 бр. 434-02-27/2005 од 10.5.2005. год.)

1. Законом о републичким административним таксама уређено је да се за списе и радње у управним стварима, као и за друге списе и радње код институција, државних органа и организација, органа територијалне аутономије и локалне самоуправе у вршењу поверених послова плаћају таксе по одредбама Закона о републичким административним таксама, у износима прописаним Тарифом републичких административних такси, која је саставни део Закона.

Законом о јавним приходима и јавним расходима регулисано је да су општинске административне таксе локални јавни приход и да се елементи система локалних јавних прихода уређују законом (члан 16).

Законом о локалној самоуправи регулисано је да су општинске административне таксе изворни јавни приход јединица локалне самоуправе. Законом нису прописани елементи неопходни за увођење овог изворног прихода, због чега се приликом доношења акта којим скупштина општине утврђује општинске административне таксе јављају дилеме, пре свега код одређивања

радњи у управним стварима и списа за које се могу прописати општинске административне таксе, као и код одређивања висине такси.

Полазећи од наведеног, мишљења смо да је скупштина општине овлашћена да донесе општи акт којим ће уредити врсту и висину општинске административне таксе, као локалног јавног прихода за послове које обавља у изворном делокругу. Међутим, скупштина општине није овлашћена да прописује општинске административне таксе за вршење поверених послова.

При давању овог мишљења имала се у виду чињеница да Република, када јединици локалне самоуправе посебним законом повери посао, у складу са чланом 113. Устава Републике Србије, обезбеђује и средства за вршење тих послова, уступањем одређених јавних прихода. Према томе, приликом поверавања вођења матичних књига јединицама локалне самоуправе, Република је кроз уступљене приходе (део пореза на промет, део пореза на зараде и др.) обезбедила и средства за обављање поверених послова. Према томе, општина нема законског основа да наплати општинску административну таксу као надоканду за вршење поверених послова.

Такође, имала су у виду у Одлука Уставног суда Републике Србије IV број 480/2003 ("Сл. гласник РС", бр. 54/04), коју је Суд донео поводом предлога за оцену уставности и законитости одређених одредби Одлуке о општинским административним таксама општине Неготин. Наиме, Уставни суд је утврдио да је Скупштина општине Неготин прекорачила уставна и законска овлашћења када је својим актом прописала општинске административне таксе за послове које, сагласно Уставу и закону, обавља као поверене послове из надлежности Републике.

2. У вези наплате републичке административне таксе код издавања извода из матичних књига, у прилогу је дат допис Министарства финансија број: 434-02-00010/2004-04 од 5. априла 2004. године, у коме је дато мишљење у вези плаћања републичких административних такси.

Плаћање републичких административних такси
(Мишљење Министарства финансија, бр. 434-02-00010/2004-04 од 5.4.2004. год.)

1. Према одредби члана 3. став 1. Закона о републичким административним таксама ("Сл. гласник РС", бр. 43/2003 и 51/2003), обвезник републичке административне таксе је подносилац захтева, односно поднеска којим се поступак покреће, односно врши радња прописана Тарифом републичких административних такси.

У смислу наведене одредбе, обвезник републичке административне таксе је лице по чијем захтеву се (а не по службеној дужности) поступак покреће – врши радња за коју се републичка административна такса плаћа, независно од тога да ли је предат у писаном облику или је управна радња иницирана непосредним усменим обраћањем органу.

2. Код издавања извода из матичних књига, републичке административне таксе се плаћају кумулативно:

- за захтеве, по Тарифном броју 1. став 1. тачка 1) Тарифе, и изводе из матичних књига по Тарифном броју 119 Тарифе, и
- за захтеве, по Тарифном броју 1. став 1. тачка 1) Тарифе, а и уверења која се издају из матичних књига по Тарифном броју 122 Тарифе,
- осим кад су наведени списи и радње за одређене категорије обвезника ослобођени обавезе плаћања таксе по члану 19. Закона.

3. Према одредби члана 19. став 1. тачка 10) Закона, не плаћа се републичка административна такса за списе и радње у поступку за заснивање радног односа и остваривања права по том основу.

Према томе, републичка административна такса не плаћа се за списе и радње у поступку за заснивање радног односа и остваривања права по основу радног односа, у смислу прописа којима су уређени радни односи.

За мишљење да ли право запослених на стицање акција без накнаде има карактер остваривања права по основу радних односа надлежно је Министарство рада, запошљавања и социјалне политике Републике Србије.

4. Републичке административне таксе уређене су Законом о републичким административним таксама, а општинске административне таксе – општим актима општина у складу с чланом 30. став 1. тачка 12) Закона о локалној самоуправи ("Сл. гласник РС", бр. 9/2002).

Дакле, републичка административна такса за захтев плаћа се за захтев за списе и радње из члана 2. Закона о републичким административним таксама (сем у случајевима за које је чл. 18. и 19. Закона прописано ослобођење). Општинска административна такса плаћа се за захтеве за које је такса прописана актом општине која је конкретне општинске таксе уредила.

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

1. Да ли се јавне набавке Министарства одбране, организација и служби Савета министара, тј. државне заједнице Србија и Црна Гора врше у складу са Законом о јавним набавкама?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00303/2005-08 од 26.5.2005. год.)

Законом о јавним набавкама утврђен је систем јавних набавки који има за циљ да обезбеди економичност, ефикасност и транспарентност употребе јавних средстава у поступцима јавних набавки, као и подстицање конкурентности и равноправности понуђача у поступцима јавних набавки и пружање ефикасне правне заштите.

Утврђеним системом јавних набавки требало би да се постигне уштеда јавних средстава од стране државних органа и организација, органа територијалне аутономије и локалне самоуправе, организација за обавезно социјално осигурање, установа и јавних предузећа.

С тим у вези, треба имати у виду да се у буџету Републике Србије обезбеђује око 93% средстава за институције државне заједнице Србија и Црна Гора, у шта улазе и средства за набавке добара, услуга и радова за потребе јединица, установа и органа Војске Србије и Црне Горе и Министарства одбране, лоцираних на територији Републике Србије.

С обзиром на наведено, мишљења смо да се на поступке јавних набавки за потребе органа државне заједнице Србија и Црна Гора, који су лоцирани на територији Републике Србије, примењују одредбе Закона о јавним набавкама.

2. Да ли предузеће које је израдило главни пројекат за изградњу водоводне мреже може да учествујете као понуђач у поступку јавне набавке за изградњу те водоводне мреже?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-294/2005-08 од 19.5.2005. год.)

Одредбом члана 6. став 2. Закона о јавним набавкама ("Сл. гласник РС", бр. 39/02, 43/03 и 55/04) утврђено је да субјекти који су припремали конкурсну документацију или поједине њене делове не могу наступати као понуђачи или као подизвођачи, нити могу сарађивати са понуђачима приликом припремања понуде, а чланом 38. став 1. Закона дефинисано је да техничке спецификације и пројектна документација представљају обавезни саставни део конкурсне документације.

Из наведеног произлази да је пројектна документација саставни део конкурсне документације, те да правно лице које је припремало пројектну документацију или њене поједине делове не може наступати као понуђач, у смислу Закона о јавним набавкама, јер би се тиме кршило начело конкуренције међу понуђачима, тј онај ко је припремао пројектну документацију био би у повољнијем положају у односу на остале понуђаче.

Из достављеног захтева за мишљењем произлази да ваше предузеће није припремало пројектну документацију која чини саставни елемент конкурсне документације за јавну набавку изградња водоводне мреже, због чега, по мишљењу овог министарства, не постоје сметње да исто учествује као понуђач у поступку јавне набавке.

3. Да ли се Закон о јавним набавкама примењује у случају набавки по основу међународних уговора?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-263/2005-08 од 16.5.2005. год.)

Одредбом члана 2. став 1. тач. 2) Закона о јавним набавкама ("Сл. гласник РС", бр. 39/02, 43/03 и 55/04) утврђено је да се одредбе овог закона не односе на набавке по основу међународног споразума који се односи на испоруке добара, извођење радова, пружање услуга или јавне конкурсе за нацрте, којим је предвиђена заједничка примена или експлоатација пројекта од стране држава, односно организација које су га закључиле.

Из наведене одредбе произлази да, уколико су за јавну набавку процедуре одређене међународним споразумом који се односи на испоруку добара, извођење радова, пружање услуга или јавне конкурсе за нацрте, којим је предвиђена заједничка примена или експлоатација пројекта од стране држава, наручилац је дужан да поступи по тим процедурама.

Ако међународним споразумом није одређено које процедуре ће се применити у поступцима јавних набавки, наручилац је дужан да поступи у складу са Законом о јавним набавкама.

4. Благовременост достављене понуде у поступку јавне набавке

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00251/2005-08 од 5.5.2005. год.)

Одредбама члана 61. Закона о јавним набавкама ("Сл. гласник РС", бр. 39/02, 43/03 и 55/04) утврђено је да се благовременом понудом сматра понуда која је приспела наручиоцу до датума и сата одређених у јавном позиву, односно позиву за подношење понуда.

Наручилац је дужан да по пријему одређене понуде назначи датум и сат њеног пријема и да понуђачу, на његов захтев, изда потврду о пријему.

Ако је понуда поднета по истеку датума и сата одређеног у јавном позиву, сматраће се неблаговременом, а наручилац ће је по окончању поступка отварања понуда вратити неотворену понуђачу, са знаком да је поднета неблаговремено.

Из наведеног произлази да је наручилац дужан у јавном позиву за подношење понуда одредити датум и сат до којег понуде треба да буду примљене код наручиоца, да би се сматрале благовременим.

Из списка предмета, односно копије јавног позива за достављање понуда види се да је наручилац одредио да се "понуде подnose у року од 30 дана од објављивања јавног огласа у "Сл. гласнику РС", и да ће се "јавно отварање понуда обавити у просторијама ЈКП Водовод и канализација Инђија, од стране комисије након истека рока за подношење понуда у 9 часова".

Из цитираног текста јавног позива произлази да је наручилац приликом објављивања јавног позива, сходно члану 61. став 1. Закона, навео рок за достављање понуде, тј. и датум и сат до ког се понуде могу доставити код наручиоца, након чега ће комисија за јавну набавку извршити отварање понуда, из чега произлази да понуда достављена после истека наведеног рока није благовремена. Наручилац је дужан да такву понуду, по окончању поступка отварања понуда, врати неотворену понуђачу, са знаком да је поднета неблаговремено.

5. Да ли у ситуацији када наручилац конкурсном документацијом предвиди да цену из понуде исказану у динарима или у еурима треба заокружити на три децимале, а понуђач не поступи тако већ цену заокружи на четири децимале, понуду треба сматрати неисправном?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00247/2005-08 од 4.5.2005. год.)

Према члану 55. Закона о јавним набавкама ("Сл. гласник РС", бр. 39/02, 43/03 и 55/04) критеријуми за оцењивање понуде су "економски најповољнија понуда" или "најнижа понуђена цена".

Уколико је критеријум за избор најповољније понуде "економски најповољнија понуда", као један од подкритеријума је и "понуђена цена". Наручилац конкурсном документацијом сваком од подкритеријума одређује одређен број пондера тако да збир пондера свих подкритеријума износи 100. Наручилац је дужан да у конкурсној документацији наведе, опише и вреднује све критеријуме, односно сваки подкритеријум који намерава да примени приликом оцењивања понуда. У том смислу, наручилац је дужан да у конкурсној документацији одреди да вредност из понуде мора бити исказана у динарима. Наручилац може захтевати од понуђача да вредност из понуде исказе и у страниј валути, у ком случају ће навести да ће се за прерачун у динаре користити одговарајући средњи девизни курс Народне банке Србије на дан отварања понуда.

Такође, приликом описивања критеријума "најнижа понуђена цена", односно подкритеријума "понуђена цена", наручилац може да одреди колико децимала треба да садржи понуђена цена. Уколико се понуђач не придржава навода из конкурсне документације, па у понуди одреди цену супротно наводима, таква понуда сматраће се неприхватљивом, јер не одговара свим критеријумима, тј. подкритеријуму "понуђена цена" у оквиру критеријума "економски најповољнија понуда" (члан 3. став 1. тачка 21) Закона).

Према члану 79. став 3. Закона, наручилац је дужан да у поступку доделе уговора о јавној набавци, пошто прегледа и оцени понуде, одбије све неисправне понуде, а може одбити и неодговарајуће и неприхватљиве понуде. То значи да је у конкретном случају на наручиоцу одлука да ли ће неприхватљиву и неодговарајућу понуду да одбије или ће поступак да продужи.

Друга ситуација је ако наручилац прими само неодговарајуће или само неприхватљиве понуде. Он тада може да продужи поступак са погађањем у складу са чланом 23. Закона.

То значи да ако наручилац у отвореном или рестриктивном поступку не добије ни једну понуду или добије све неодговарајуће понуде, он може да додели уговор о јавној набавци у поступку са

погађањем без претходног објављивања, о чему је дужан да обавести Управу за јавне набавке у року од три дана од дана избора најповољније понуде (члан 23. ст. 1. тачка 3) и ст. 4. Закона).

Ако наручилац у отвореном или рестриктивном поступку прими све неисправне или неприхватљиве понуде, он може да додели уговор о јавној набавци у поступку са погађањем после претходног објављивања на начин утврђен у члану 23. став 6. Закона.

Из свега наведеног произлази да понуде у којима цена није наведена у складу са наводима у конкурсној документацији нису прихватљиве, што наручиоцу даје могућност да сам одлучи да ли ће такву понуду одбити или ће је узети у разматрање и продужити са започетим поступком јавне набавке.

РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈА

1. Одобравање организовања курса (едукације) из области пословних финансија и књиговодства

(Мишљење Министарства финансија, бр. 153-02-39/2005-16 од 20.5.2005. год.)

Министарство финансија нема овлашћења из Закона о рачуноводству и ревизији ("Сл. лист СРЈ", бр. 71/02 и "Сл. гласник РС", бр. 55/04) да даје одобрења правним лицима, односно предузетницима за организовање курсева (едукацију) из области пословних финансија и књиговодства.

Предлогом Закона о рачуноводству и ревизији, кога је Влада Републике Србије упутила Скупштини Републике Србије на разматрање и усвајање, прописана су овлашћења професионалним организацијама које примењују међународне стандарде едукације да могу вршити обуку, усавршавање за стицање професионалних звања из ове области, тако да ће предложена решења, уколико буду усвојена, бити примењена када Предлог закона буде усвојен и када буде ступио на снагу.

2. Издавање дозволе за рад предузећу за ревизију

(Мишљење Министарства финансија, бр. 023-02-288/2005-16 од 20.5.2005. год.)

Министарство финансија нема овлашћења из Закона о рачуноводству и ревизији ("Сл. лист СРЈ", бр. 71/02 и "Сл. гласник РС", бр. 55/04) да издаје или одузима дозволе предузећима за ревизију.

Предлогом Закона о рачуноводству и ревизији, кога је Влада Републике Србије упутила Скупштини Републике Србије на разматрање и усвајање, прописана су овлашћења и поступак за оснивање, надзор над радом и одузимање дозволе за рад предузећима за ревизију.

До доношења и ступања на снагу наведеног закона, не могу се давати нити одузимати дозволе предузећима за ревизију, па, према томе, акт о оснивању таквог предузећа није правоснажан.

ПОДСЕТНИК

ФИНАНСИЈСКИ ПРОПИСИ ДОНЕТИ У МАЈУ МЕСЕЦУ 2005. ГОДИНЕ

ЗАКОНИ

Закон о пријављивању и евидентирању одузете имовине	Сл. гласник РС, бр. 45 од 31. маја 2005.
Закон о изменама и допунама Закона о тржишту хартија од вредности и других финансијских инструмената	Сл. гласник РС, бр. 45 од 31. маја 2005.
Закон о регулисању односа Републике Србије и банака у стечају по основу преузетих иностраних кредита, односно зајмова	Сл. гласник РС, бр. 45 од 31. маја 2005.

УРЕДБЕ

Уредба о изменама и допунама Уредбе о царински дозвољеном поступању са царинском робом, пуштању царинске робе и наплати царинског дуга	Сл. гласник РС, бр. 44 од 27. маја 2005.
--	--

ПРАВИЛНИЦИ

Правилник о изменама и допунама Правилника о изгледу, садржини и начину попуњавања Обрачунског листа за ПДВ и Евиденционог листа и начину и поступку наплате ПДВ и других трошкова из банкарске гаранције	Сл. гласник РС, бр. 38 од 6. маја 2005.
Правилник о посебним поступцима у промету робе са Аутономном покрајином Косово и Метохија	Сл. гласник РС, бр. 40 од 13. маја 2005.
Правилник о изменама Правилника о царинским обележјима, начину употребе и начину располагања са узорцима царинске робе	Сл. гласник РС, бр. 42 од 20. маја 2005.

ОДЛУКЕ

Одлука о изменама и допунама Одлуке о начину управљања токовима готовине снабдевањем банака новчаницама и кованим новцем	Сл. гласник РС, бр. 42 од 20. маја 2005.
Одлука о спровођењу одредаба Закона о осигурању које се односе на издавање дозвола и сагласности Народне банке Србије	Сл. гласник РС, бр. 42 од 20. маја 2005.
Одлука о условима и начину обављања мењачких послова	Сл. гласник РС, бр. 42 од 20. маја 2005.
Одлука о поступку контроле обављања мењачких послова	Сл. гласник РС, бр. 42 од 20. маја 2005.

УПУТСТВА

Упутство за спровођење Одлуке о условима и начину обављања мењачких послова	Сл. гласник РС, бр. 42 од 20. маја 2005.
Упутство о измени Упутства за спровођење Одлуке о начину управљања токовима готовине снабдевањем банака новчаницама и кованим новцем	Сл. гласник РС, бр. 43 од 24. маја 2005.
Упутство за достављање Народној банци Србије података о пословању банака с платним картицама	Сл. гласник РС, бр. 43 од 24. маја 2005.

ОСТАЛО

Усклађени динарски износи из Тарифе републичких административних такси	Сл. гласник РС, бр. 42 од 20. маја 2005.
--	--

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

336

БИЛТЕН: службена објашњења и стручна
мишљења за примену финансијских прописа,
главни уредник Весна Арсић. – Год. 32, бр.
1 / 2 (1992) – . – Београд: Министарство
финансија Републике Србије,
1992-. – 20 цм

Месечно. –
ISSN 0354–3242 = Билтен, службена
објашњења и стручна мишљења за примену
финансијских прописа
COBISS. SR-ID 43429132
